

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

**Szkoła Podstawowa nr 2
im. Jana Pawła II
w Pabianicach
na rok szkolny 2017/2018**

***Musicie od siebie wymagać,
nawet gdyby inni od was nie wymagali***

Jan Paweł II

Spis treści:

1. Wstęp

2. Założenia ogólne i cele programu

- A. Misja szkoły
- B. Wizja szkoły
- C. Sylwetka absolwenta
- D. Adresaci
- E. Filary szkolnych oddziaływań

3. Diagnoza środowiska

4. Zakres oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

5. Ewaluacja programu

1. Wstęp

Gimnazjum nr 1 im. Jana Pawła II w Pabianicach Uchwałą Nr XXXVIII/490/17 Rady Miejskiej w Pabianicach z dnia 28.03.2017 r. zostało przekształcone w Szkołę Podstawową nr 2 im. Jana Pawła II w Pabianicach.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest tworzony na podstawie:

- Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
- Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie ONZ dnia 20 listopada 1989 r.
- Ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Artykuł 1: „System oświaty zapewnia w szczególności: pkt. 1. Realizację prawa każdego obywatela Rzeczypospolitej Polskiej do kształcenia się oraz prawa dzieci i młodzieży do wychowania i opieki, odpowiednich do wieku i osiągniętego rozwoju, pkt. 2. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny)
- Ustawy o systemie oświaty (tekst jednolity, Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 11 stycznia 2017 r.)

2. Założenia ogólne i cele programu

A. Misja szkoły

Celem nadrzędnym Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Pabianicach jest dbałość o integralny rozwój ucznia ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej i moralnej.

B. Wizja szkoły

Nasza szkoła to placówka, w której:

- panuje życzliwa, przyjazna i bezpieczna atmosfera oparta na dobrych relacjach, wzajemnym szacunku i współdziałaniu między uczniami, nauczycielami i rodzicami
- rodzice aktywnie współdziałają i wspierają nauczycieli w procesie wychowania, współuczestniczą w rozwiązywaniu problemów i podejmowaniu decyzji w sprawach dotyczących ich dzieci
- uczniowie mogą wszechstronnie rozwijać zainteresowania, zdobywać wiedzę oraz umiejętności, które dobrze przygotowują ich do dalszego etapu kształcenia
- poprzez aktywność uczymy pracy na rzecz środowiska, kształtujemy postawy otwartości i kreatywności, uczymy wrażliwości wobec drugiego człowieka
- podnosimy poziom wiedzy na temat problemów związanych z niebezpiecznymi zachowaniami

C. Sylwetka absolwenta, czyli efekty działań wychowawczo-profilaktycznych

Kierując się słowami Patrona naszej szkoły pragniemy, aby nasz absolwent był:

- **etyczny** – uczeń odróżnia prawdę od kłamstwa, jest uczciwy i wiarygodny, umie współdziałać z innymi, jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, rozumie sens praw i obowiązków, szanuje siebie i innych, szanuje dobro wspólne, dba o estetyczny wygląd własny i otoczenia, cechuje go kultura osobista
- **samodzielny** – uczeń kieruje swoim działaniem, dociera do różnych źródeł informacji, potrafi dokonać wyboru wartości, radzi sobie w sytuacjach problemowych, rozstrzyga wątpliwości i problemy moralne zgodnie z przyjętą hierarchią wartości, potrafi dokonać samooceny i ma poczucie własnej wartości, prezentuje własny punkt widzenia i uwzględnia poglądy innych ludzi
- **odpowiedzialny** – uczeń odpowiada za swoje wyniki w nauce, za skutki podejmowanych decyzji, potrafi odróżnić rzeczywistość od wyobraźni, podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego, dba o zdrowie i życie własne i innych
- **twórczy** – uczeń rozumie potrzebę doskonalenia i rozwijania samego siebie, rozwija swoje zainteresowania, rozwiązuje zadania problemowe związane z otaczającym światem, jest przedsiębiorczy i kreatywny, potrafi podejmować inicjatywę

D. Adresaci

Adresatami naszego programu są:

- dzieci i młodzież ucząca się w szkole
- nauczyciele i inni pracownicy szkoły
- rodzice - w pierwszym rzędzie odpowiedzialni za wychowanie dziecka

E. Filary szkolnych oddziaływań

Filarami szkolnych oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych są:

- **informacja** – dostarczanie informacji na temat celów i treści kształcenia oraz efektów pracy, jasne kryteria oceniania, wskazywanie mocnych i słabych stron ucznia
- **komunikowanie się** - wyrażanie emocji, inicjowanie dyskusji umożliwiającej wyrażanie własnych poglądów, szczerość i otwartość w dyskusji, podejmowanie tematów trudnych dotyczących jednostki i grupy
- **współdziałanie** – podejmowanie współpracy z uczniem i jego rodzicami, wspólne rozwiązywanie problemów i konfliktów, inspirowanie współpracy między uczniami

- **modelowanie** – bycie wzorem, autorytetem dla ucznia, wskazywanie reguł i norm postępowania na lekcji, w szkole i w otoczeniu innych ludzi
- **doświadczenie** – stwarzanie różnorodnych sytuacji wychowawczych, aktywne oraz refleksyjne pełnienie ról w klasie i szkole, dzielenie się efektami własnej pracy z innymi
- **możliwość wyboru** – stwarzanie warunków do wyboru różnej aktywności przez ucznia oraz różnych strategii umożliwiających mu uzyskiwanie wyników adekwatnych do możliwości rozwojowych

3. Diagnoza środowiska

Potrzeby i zasoby szkoły z zakresu wychowania i profilaktyki diagnozowane są corocznie. Aktualna sytuacja w szkole jest bazą do podejmowania kolejnych działań wychowawczo-profilaktycznych.

Narzędziami diagnozy w szkole są:

- obserwacja zachowań uczniów na przerwach, lekcjach, podczas zajęć na świetlicy oraz pozalekcyjnych, a także na wycieczkach i imprezach prowadzona na bieżąco przez wychowawców klas, nauczycieli, pracowników obsługi i pedagoga szkolnego
- rozmowy indywidualne i wywiady prowadzone z uczniami, rodzicami i nauczycielami
- ankiety przeprowadzone we wrześniu 2017 r. skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli (załącznik nr 1 do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego)
- analiza niepowodzeń szkolnych dokonywana każdorazowo po zakończonym semestrze
- analiza dokumentacji dotyczącej diagnozowania, monitorowania oraz podejmowania interwencji wychowawczej
- analiza uczestnictwa uczniów w realizowanych programach profilaktycznych (np. elementy programu „Cukierki” w edukacji wczesnoszkolnej, „Tak czy nie”, „Unplugged” w klasie IV i klasach gimnazjalnych)

Przeprowadzona we wrześniu 2017 r. diagnoza środowiska Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Pabianicach stanowi bardzo ważne źródło informacji niezbędnych do stworzenia Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły. Ankiety zostały skierowane do rodziców, uczniów i nauczycieli. Odpowiedzi stały się bazą do zaplanowania działań szkoły w zakresie zachowania i profilaktyki. Sylwetka absolwenta przedstawiona w naszym programie jest odzwierciedleniem dążeń rodziców w odniesieniu do swoich dzieci, które są uczniami naszej szkoły. Nauczyciele i wychowawcy są gotowi wspierać rodziców w procesie wychowania i kształcenia uczniów. Uczniowie lubią szkołę, a rodzice znają czynniki chroniące dziecko przed wpływem współczesnych zagrożeń. Spektrum działań zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym oparte jest na wartościach uniwersalnych między innymi takich jak: wzajemny szacunek, uczciwość, szczerłość, cierpliwość i zrozumienie.

4. Zakres oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych

Zadania adresowane do wszystkich uczniów klas I – III

OBSZAR	CEL GŁÓWNY	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Zdrowie	Wykształcenie postawy odpowiedzialności za zdrowie	1. Zapoznanie z zasadami zdrowego stylu życia, w tym: • racjonalnego odżywiania • higieny osobistej • aktywności fizycznej 2. Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku 3. Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych oraz ich wpływu na życie ludzi, zwierząt i roślin 4. Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki 5. Wyposażenie uczniów w umiejętność wyrażania własnych emocji	• bieżąca praca na lekcji • wycieczki przedmiotowe • realizacja programów prozdrowotnych • pogadanki • spotkania z gośćmi • gazetki tematyczne • współpraca z instytucjami
Relacje	Wykształcenie umiejętności tworzenia relacji z innymi z uwzględnieniem obowiązujących norm i reguł	1. Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych 2. Poznanie norm i reguł kultury osobistej. 3. Kształtowanie umiejętności współpracy z innymi 4. Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych 5. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia i członka różnych społeczności 6. Rozwijanie empatii 7. Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów	• bieżąca praca na lekcji • pogadanki • drama, inscenizacje • apele porządkowe • działania wolontarystyczne • udział w życiu klasy i szkoły
Kultura	Wykształcenie gotowości do uczestnictwa w kulturze	1. Kształtowanie postawy poszanowania tradycji i kultury 2. Uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego i lokalnego.	• bieżąca praca na lekcji • wycieczki do miejsc kultury

	 Wyposażenie uczniów w normy i wartości niezbędne do codziennego życia	3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej 1. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła. 2. Wyrabianie nawyku dbałości o język i kulturę słowa 3. Rozwijanie postaw wyrażających szacunek dla wszystkich ludzi 4. Wspomaganie kształtowania poczucia własnej wartości dziecka 5. Wdrażanie do odpowiedzialności za swoje decyzje i działania 6. Inspirowanie do podejmowania aktywności i kreatywności w celu rozwijania własnych zainteresowań	• uroczystości szkolne i państwowe • współpraca z instytucjami • współpraca z rodzicami • warsztaty • pogadanki • konkursy
Bezpieczeństwo	Wykształcenie właściwych postaw wobec zagrożeń	1. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych 2. Przygotowanie do bezpiecznego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych 3. Przygotowanie do bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym i korzystania ze środków komunikacji 4. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych 5. Wyposażenie w umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystania informacji z różnych źródeł	• bieżąca praca na lekcji • pogadanki • warsztaty • wycieczki • spotkania z gośćmi • gazetki tematyczne • współpraca z instytucjami • współpraca z rodzicami

Zadania adresowane do wszystkich uczniów klas IV

OBSZAR	CEL GŁÓWNY	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Zdrowie	Wykształcenie postawy odpowiedzialności za zdrowie	1. Nabycie podstawowej wiedzy na temat stresu 2. Rozwijanie motywacji ucznia do podejmowania różnych działań 3. Nabywanie umiejętności poznawania siebie	• bieżąca praca na lekcji • wycieczki przedmiotowe • realizacja programów prozdrowotnych

		4. Kształtowanie umiejętności poszukiwania pomocy oraz porady w trudnych sytuacjach 5. Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia	• pogadanki • spotkania z gośćmi • gazetki tematyczne • współpraca z instytucjami
Relacje	Wykształcenie umiejętności tworzenia relacji z innymi z uwzględnieniem obowiązujących norm i reguł	1. Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. 2. Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb 3. Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi 4. Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób 5. Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej	• bieżąca praca na lekcji • pogadanki • drama, inscenizacje • apele porządkowe • działania wolontarystyczne • udział w życiu klasy i szkoły
Kultura	Wykształcenie gotowości do uczestnictwa w kulturze Wyposażenie uczniów w normy i wartości niezbędne do codziennego życia	1. Kształtowanie aktywności ucznia i rozwijanie zainteresowań 2. Kształtowanie wrażliwości i postaw moralnych 3. Kształtowanie u ucznia motywacji do nauki 4. Kształtowanie umiejętności uczestnictwa oraz poszanowania kultury i tradycji narodowych	• bieżąca praca na lekcji • wycieczki do miejsc kultury • uroczystości szkolne i państwowe • współpraca z instytucjami • współpraca z rodzicami • warsztaty • pogadanki • konkursy
Bezpieczeństwo	Wykształcenie właściwych postaw wobec zagrożeń	1. Eliminowanie agresywnych zachowań poprzez poznanie sposobów rozwiązywania problemów 2. Budowanie atmosfery otwartości i umiejętności prowadzenia dyskusji 3. Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych 4. Poszerzenie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych 5. Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi	• bieżąca praca na lekcji • pogadanki • warsztaty • wycieczki • spotkania z gośćmi • gazetki tematyczne • współpraca z instytucjami • współpraca z rodzicami

Działania alternatywne adresowane do uczniów

Cele:

- rozbudzanie i kształtowanie zainteresowań uczniów
- poszerzanie wiedzy uczniów poza zakres przewidziany w podstawie programowej
- rozwijanie uzdolnień uczniów
- udzielanie pomocy edukacyjnej uczniom napotykałym na trudności w uczeniu się
- wspieranie ucznia mającego problemy z zachowaniem

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Praca w organizacjach działających w szkole	• Samorząd Szkolny • Szkolny Klub Wolontariusza • Koło Strzeleckie
Udział w zajęciach pozalekcyjnych	• koła przedmiotowe • zajęcia wyrównawcze • pomoc w odrabianiu pracy domowej • pomoc koleżeńska • zajęcia rekreacyjno-sportowe • koło turystyczne
Organizowanie imprez masowych	np.: • wyjścia do kina i na spektakle teatralne • wycieczki klasowe i rajdy • dyskoteki klasowe i szkolne • organizacja uroczystości szkolnych i miejskich wynikających z kalendarza imprez szkolnych
Organizowanie i propagowanie olimpiad, konkursów i zawodów sportowych	• udział w zawodach sportowych • udział w konkursach wiedzy i umiejętności • udział w olimpiadach przedmiotowych
Organizowanie pomocy uczniom mających problemy z zachowaniem oraz systematyczny monitoring zachowań tych uczniów	np.: • rozmowy i mediacje • współpraca nauczycieli, pedagoga szkolnego i rodziców • porady i konsultacje ze specjalistami • współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę

Działania skierowane do rodziców

Cele:

- inicjowanie współpracy
- wspólne rozwiązywanie problemów dotyczących dzieci
- dostarczanie wiedzy na temat rozwoju psychofizycznego i zagrożeń
- włączanie rodziców w życie szkoły

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Monitorowanie i diagnozowanie potrzeb i oczekiwań rodziców wobec systemu wychowawczo-profilaktycznego szkoły	np.: • rozmowy i konsultacje indywidualne, dyskusje podczas zebrań klasowych • sondaże ankietowe • bieżąca współpraca z Radą Rodziców
Zapoznanie rodziców ze Statutem Szkoły, podstawowymi regulaminami, procedurami, programami, wynikami ankiet oraz Szkolnym Programem Wychowawczo-Profilaktycznym	• zapoznajowanie z dokumentacją oraz omawianie najważniejszych zapisów podczas zebrań klasowych • udostępnianie Statutu Szkoły i Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na stronie internetowej szkoły oraz procedur, regulaminów i wyników ankiet w bibliotece szkolnej
Podnoszenie kompetencji wychowawczych i profilaktycznych rodziców	np.: • wykłady i prelekcje o tematyce wychowawczej z udziałem pedagoga, psychologa i innych zaproszonych gości • przekazywanie informacji o osobach i instytucjach pomagających w trudnych sytuacjach
Udział rodziców w życiu szkoły	np.: • wybór „trójki klasowej” i Rady Rodziców • uroczystości szkolne • akcje charytatywne i inne spotkania
Włączanie rodziców do rozwiązywania problemów wychowawczych i podejmowania działań profilaktycznych	np.: • spotkania grupowe i indywidualne

Działania skierowane do nauczycieli

Cele:

- wyposażenie w wiedzę na temat specyfiki rozwoju ucznia
- doskonalenie kompetencji wychowawczych
- wspieranie nauczyciela w rozwiązywaniu problemów wychowawczych

ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Bieżące aktualizowanie wiedzy z zakresu prawa oświatowego	• analiza aktualnych przepisów prawa oświatowego na zebraniach zespołów przedmiotowych i podczas rad szkoleniowych
Monitorowanie potrzeb nauczycieli w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych	np.: • rozmowy i konsultacje indywidualne, dyskusje podczas posiedzeń rad pedagogicznych • sondaże ankietowe
Doskonalenie warsztatu nauczycieli i wychowawców	np.: • umożliwienie udziału w różnych zewnętrznych formach szkoleniowych (PODN i DM w Pabianicach, WODN w Łodzi, ŁCDNiKP) • organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych na terenie szkoły • udostępnianie literatury z zakresu problematyki okresu dorastania • udział w lekcjach otwartych i koleżeńskich • współpraca z pedagogiem szkolnym i specjalistami • doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego
Doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, ich rodzicami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów lub wychowanków	np.: • umożliwienie udziału w różnych zewnętrznych formach szkoleniowych (PODN i DM w Pabianicach, WODN w Łodzi, ŁCDNiKP, kursy internetowe) • udostępnianie literatury z zakresu problematyki okresu dorastania • współpraca z pedagogiem szkolnym i specjalistami
Wspieranie nauczyciela w rozwiązywaniu problemów wychowawczych	np.: • współpraca w ramach zespołów nauczycieli • analizowanie problemów w zespole wychowawczym • współpraca z pedagogiem szkolnym i specjalistami • prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowanków w zakresie wczesnego rozpoznawania

	zagrożenia używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej
Rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność podmiotów	np.: • akcje charytatywne prowadzone na terenie szkoły • współpraca z PCK – akcja „Góra grosza” • Szkolny Klub Wolontariusza
Przekazanie uczniom oraz ich rodzicom informacji na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów prawa	np.: • spotkania ze Strażą Miejską, Policją • zebrania z rodzicami • spotkania z pedagogiem • godziny wychowawcze realizowane według programu wychowawcy klasy

Realizatorami działań wychowawczo-profilaktycznych zawartych w niniejszym programie są nauczyciele, wychowawcy oraz inni pracownicy szkoły, którzy na bieżąco współpracują z rodzicami uczniów oraz z przedstawicielami instytucji wspierających szkołę w sferze wychowania i profilaktyki.

Współpraca z instytucjami

Szkoła, przy prowadzeniu działalności wychowawczo-profilaktycznej, współpracuje z jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia zdrowotne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, wojewódzkimi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi, Policją, Strażą Miejską i Ośrodkiem Profilaktyki i Integracji Społecznej w Pabianicach.

Wykaz stałych uroczystości i imprez szkolnych:

- Rozpoczęcie roku szkolnego
- Ślubowanie klas I
- Dzień Edukacji Narodowej i Dzień Papieski
- Wybory do Samorządu Szkolnego
- 11 listopada - apel z okazji rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości
- Andrzeжки
- Jasełka Bożonarodzeniowe i Wigilia
- Zabawa karnawałowa
- Ostatki
- I Dzień Wiosny
- Rocznicą śmierci Papieża Polaka
- Apel z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- Dzień Dziecka
- Uroczyste zakończenie roku szkolnego

5. Ewaluacja programu

Program nasz podlegać będzie ewaluacji na koniec każdego roku szkolnego. W ewaluacji uwzględniamy opinie uczniów, rodziców, nauczycieli i nadzoru.

Stosowane będą następujące sposoby ewaluacji:

- ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli i rodziców
- badanie opinii na spotkaniach z rodzicami oraz na zebraniach samorządu szkolnego
- wypowiedzi i uwagi nauczycieli na posiedzeniach rad pedagogicznych
- analiza dokumentacji prowadzonej przez nauczycieli